07/02/2025

Όσιος Λουκάς ο εν τω Στειρίω όρει της Ελλάδος ασκήσας

/ Γνώμες

Τη μνήμη ενός εκ των αναμορφωτών του μοναχικού βίου στον ελλαδικό χώρο τον 10ο αιώνα, του Οσίου Λουκά του εν τω Στειρίω ασκήσαντος, «των μοναζόντων το κλέος» και «της Ελλάδος το καύχημα», τιμά και γεραίρει η κατά Βοιωτίαν Εκκλησία την 7η Φεβρουαρίου, με επίκεντρο των λατρευτικών εκδηλώσεων την Ιερά Βυζαντινή Μονή Του στο Στείρι, που ο ίδιος ίδρυσε με την εγκατάστασή του εκεί.

- Γράφει η Αρετή Μουλαρά, Θεολόγος-Εκπαιδευτικός

Ο Όσιος Λουκάς γεννήθηκε στο Καστρί της Φωκίδας το 896 μ.Χ. Σε ηλικία 14 ετών κείρεται μοναχός στη Μονή Παντάνασσας στο Μοναστηράκι και εν συνεχεία εγκαθίσταται στο όρος Ιωαννίτζη κοντά στη Δεσφίνα, όπου ασκήτεψε για επτά έτη. Λόγω, όμως, των επιδρομών των Βουλγάρων αναγκάζεται να εγκαταλείψει το

όρος Ιωαννίτζη και να περάσει απέναντι στο Ζεμενό της Κορίνθου, όπου για 10 χρόνια έζησε κοντά στον στυλίτη του Ζεμενού. Στη συνέχεια επιστρέφει στο όρος Ιωαννίτζη, όπου έμεινε για 12 έτη. Κατόπιν μεταβαίνει στην περιοχή Κάλαμο στον Κορινθιακό κόλπο, όπου έμεινε τρία χρόνια. Οι επιδρομές, όμως, των Τούρκων τον αναγκάζουν να πάει στο απέναντι νησί Άμπελος, όπου ήταν άνυδρο, και μένει εκεί επί τριετία. Στα τέλη του 945 μ.Χ. ο ασκητής της ερήμου εγκαθίσταται στην περιοχή του Στειρίου στον τόπο όπου ο Θεός θα τον δοξάσει αγιάζοντας την ύπαρξή του, αφού με την κατά Θεόν βιοτή του έγινε δοχείο του Παναγίου Πνεύματος.

Η έλευσή Του στην έρημο του Στειρίου, όπου παλιά υπήρχε η αρχαία Στείριδα, χαροποίησε τους ανθρώπους της ευρύτερης περιοχής, οι οποίοι τον επισκεπτόταν στο όρος Ιωαννίτζη, όπου ασκήτευε αλλά και στον Κάλαμο. Πλήθη πιστών επισκέπτονταν στο Στείρι τον απλό και ταπεινό καλόγερο Λουκά, αφού στο πρόσωπό του βρήκαν τον στοργικό και φιλόξενο πατέρα, τον συμπαραστάτη των κόπων και των βασάνων τους, κυρίως, όμως, τον αδιάλειπτο προς τον Κύριο ικέτη τους, ο οποίος πρέσβευε υπέρ της σωτηρίας τους. Η φιλανθρωπία του και η αγάπη του προς τους ανθρώπους και το Θεό χαρακτηρίζουν κάθε βήμα της ζωής του. Γύρω από τον ασκητή Λουκά μαζεύτηκαν πολλοί μαθητές του και μοναχοί και δημιουργείται μοναστικό κοινόβιο.

Ο ασκητής Λουκάς στις 7 Φεβρουαρίου του έτους 953 μ.Χ. αφήνει τον επίγειο τούτο κόσμο και μεταβαίνει στον ουράνιο.

Το ασκητικό και γεμάτο κόπους και θυσίες αγιασμένο σώμα του ετάφη από τους συμμοναστές του στο δάπεδο του κελιού του σύμφωνα με την επιθυμία του, αφού, όπως προφήτευσε πριν πεθάνει: «μέλλει γαρ τω Θεώ λόγοις οις αυτός οίδεν αρρήτοις δοξάσαι τον τόπον, άχρι γούν και της συντελείας πλήθους των πιστών ενταύθα συνερχομένων και το εκείνου θείον όνομα δοξαζόντων».

Όταν το 1011 μ.Χ. γίνονται τα εγκαίνια του περικαλλούς επ’ ονόματι του Οσίου Λουκά Καθολικού της Μονής, που ο ίδιος ίδρυσε, τα αγιασμένα λείψανα Του τοποθετούνται στη λάρνακα, που υπάρχει δίπλα στον αριστερό χορό. Η «Αγιά Σοφιά» της Ρούμελης, το Καθολικό με τα περίφημα ψηφιδωτά, τα χρωματιστά μάρμαρα στους τοίχους και τα μαρμαροθετήματα στο δάπεδο φιλοξενεί αιώνες τώρα το αγιασμένο σκήνωμα του Οσίου Λουκά διαλαλώντας στην Οικουμένη ότι «θαυμαστός ο Θεός εν τοις αγίοις αυτού». Και πλήθη ανθρώπων συρρέουν για να δοξάζουν τον Τριαδικό Θεό, να προσκυνήσουν τα αγιασμένα Λείψανα του Οσίου αλλά και τον απαράμιλλου κάλλους Ναό του. Τα αναρίθμητα πλήθη των ανθρώπων που διάβηκαν το κατώφλι του Βασιλομονάστηρου ανά τους αιώνες, μαρτυρούν τα λιωμένα μάρμαρα του καθολικού.

«Έπλησε Λουκάς θαυμάτων την Ελλάδα,
Ος ουδέ νεκρός παύεται των θαυμάτων».

Πηγή: www.imtl.gr – pemptousia.gr